

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัย	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและทบทวนเอกสาร	4
ลักษณะทั่วไปของแมลงสาบ	4
วงจรชีวิตของแมลงสาบ	5
ชนิดของแมลงสาบที่พบในประเทศไทย	6
บทบาทการเป็นพาหะเชื้อปรสิตแบบเชิงกลของแมลงสาบ	12
ตัวอย่างเชื้อปรสิตที่แมลงสาบสามารถเป็นพาหะนำโรคได้	14
การควบคุมการแพร่กระจายของแมลงสาบ	32
บทที่ 3 ระเบียบการวิจัย	34
การเก็บตัวอย่างแมลงสาบ	34
วิธีการตรวจวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 4 ผลการวิจัย	41
เชื้อปรสิตที่ตรวจพบในแมลงสาบ	41
บทที่ 5 การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	75
บทที่ 6 สรุป	78
เอกสารอ้างอิง	80

ภาคผนวก	83
ก วิธีการเตรียมสารละลาย formal saline solution	
รูปที่ 117 – 121 สารติดการจับแมลงสาบโดยใส่ถุงมือ	
รูปที่ 122 – 123 สารติดการจับแมลงสาบที่ทำขึ้นเอง	
ข ประวัติย่อผู้วิจัย	86

สารบัญรูปภาพ

รูปที่	หน้า
1 ส่วนประกอบของแมลงสาบ	5
2 วงชีวิตของแมลงสาบ	6
3 <i>Periplaneta Americana</i>	7
4 <i>Periplaneta brunnea</i>	7
5 <i>Periplaneta australasiae</i>	8
6 <i>Periplaneta fuliginosa</i>	9
7 <i>Blattella germanica</i>	9
8 <i>Neostylopyga rhombifolia</i>	10
9 <i>Supella longipalpa</i>	11
10 <i>Pycnoscelus surinamensis</i>	11
11 <i>Entamoeba histolytica</i> Trophozoite	14
12 <i>Entamoeba histolytica</i> Cyst	14
13 Life cycle of <i>Entamoeba histolytica</i>	15
14 <i>Blastocystis hominis</i>	16
15 Life cycle of <i>Blastocystis hominis</i>	16
16 <i>Isospora belli</i>	17
17 Life cycle of <i>Isospora belli</i>	17
18 <i>Balantidium coli</i> Trophozoite	18
19 <i>Balantidium coli</i> Cyst	18
20 Life cycle of <i>Balantidium coli</i>	19
21 <i>Cryptosporidium parvum</i>	19
22 Life cycle of <i>Cryptosporidium parvum</i>	20
23 <i>Entamoeba coli</i> Trophozoite	20
24 <i>Entamoeba coli</i> Cyst	21
25 Life cycle of <i>Entamoeba coli</i>	21
26 <i>Endolimax nana</i> trophozoite	22
27 <i>Endolimax nana</i> Cyst	22

รูปที่	หน้า
28 Life cycle of <i>Endolimax nana</i>	23
29 <i>Taenia spp.</i> Egg	23
30 Life cycle of <i>Taenia solium</i>	24
31 <i>Iodamoeba butschlii</i> Trophozoite	25
32 <i>Iodamoeba buetschlii</i> Cyst	25
33 Life cycle of <i>Iodamoeba buetschlii</i>	26
34 <i>Cyclospora cayetanensis</i>	26
35 Life cycle of <i>Cyclospora cayetanensis</i>	27
36 <i>Ascaris lumbricoides</i> (Fertilized egg)	27
37 <i>Ascaris lumbricoides</i> (Unfertilized egg)	28
38 <i>Ascaris lumbricoides</i> (Decorticated egg)	28
39 Life cycle of <i>Ascaris lumbricoides</i>	29
40 <i>Strongyloides stercoralis</i>	30
41 Life cycle of <i>Strongyloides stercoralis</i>	30
42 <i>Chilomastix mesnili</i> Trophozoite	31
43 <i>Chilomastix mesnili</i> Cyst	31
44 Life cycle of <i>Chilomastix mesnili</i>	32
45 ผังปฏิบัติงาน	39
46 ประเทศไทย	40
47 เขตพื้นที่ 5 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ	40
48-53 ระยะของปรสิตที่สามารถจำแนกชนิดได้	41
54-59 ระยะของปรสิตที่สามารถจำแนกชนิดได้	42
60-62 ระยะของปรสิตที่สามารถจำแนกชนิดได้	43
63-70 ระยะต่างๆของปรสิตที่ไม่สามารถจำแนกชนิดได้	44
71- 78 ระยะต่างๆของปรสิตที่ไม่สามารถจำแนกชนิดได้	45
79-84 ระยะต่างๆของปรสิตที่ไม่สามารถจำแนกชนิดได้	46
85-90 ตัวอ่อนหนอนตัวกลมที่ไม่สามารถจำแนกชนิดได้ (Unidentified nematode larva)	47

รูปที่	หน้า
91-98 ตัวอ่อนหนอนตัวกลมที่ไม่สามารถจำแนกชนิดได้ (Unidentified nematode larva)	48
99-104 สภาพตลาด 18 แห่งในจังหวัดสมุทรปราการ (5 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ)	49
105-110 สภาพตลาด 18 แห่งในจังหวัดสมุทรปราการ (5 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ)	50
111-116 สภาพตลาด 18 แห่งในจังหวัดสมุทรปราการ (5 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ)	51
117- 121 สาริการจับแมลงสาบด้วยมือ	84
122- 123 สาริการดักแมลงสาบด้วยกับดัก	85

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	สรุป เพศ สายพันธุ์ และการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบ ในตลาดสดทั้ง 3 แห่ง ของกิ่งอำเภอบางเสาธง	53
4.2	สรุปการนำชนิดเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของกิ่งอำเภอบางเสาธง	54
4.3	สรุป เพศ สายพันธุ์ และ การนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบ ในตลาดสดทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอบางบ่อ	55
4.4	สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอบางบ่อ	56
4.5	สรุป เพศ สายพันธุ์ และการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 6 แห่ง ของกิ่งอำเภอบางเสาธงและอำเภอบางบ่อ	57
4.6	สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 6 แห่ง ของกิ่งอำเภอบางเสาธงและอำเภอบางบ่อ	58
4.7	สรุป เพศ สายพันธุ์ และ การนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอเมือง	59
4.8	สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอเมือง	60
4.9	สรุป เพศ สายพันธุ์ และการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอบางพลี	61
4.10	สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอบางพลี	62
4.11	สรุป เพศ สายพันธุ์ และการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 6 แห่ง ของอำเภอเมืองและอำเภอบางพลี	63
4.12	สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 6 แห่ง ของอำเภอเมืองและอำเภอบางพลี	64
4.13	สรุป เพศ สายพันธุ์ และการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 6 แห่ง ของอำเภอพระประแดง และ อำเภอพระสมุทรเจดีย์	65

ตารางที่	หน้า
4.14	66
สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอพระประแดง	
4.15	67
สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 3 แห่ง ของอำเภอพระสมุทรเจดีย์	
4.16	68
สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 6 แห่ง ของอำเภอพระประแดง และ อำเภอพระสมุทรเจดีย์	
4.17	69
สรุป เพศ สายพันธุ์ และการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 18 แห่ง ใน 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ	
4.18	70
สรุปการนำเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสด ทั้ง 18 แห่ง ใน 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอของจังหวัดสมุทรปราการ	

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่		หน้า
1	เพศผู้และเพศเมียของแมลงสาบจำนวน 920 ตัว ในตลาดสดทั้ง 18 แห่ง ของ 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ	71
2	ชนิดของแมลงสาบในตลาดสดทั้ง 18 แห่ง ของ 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ	72
3	จำนวนแมลงสาบที่พบเชื้อปรสิตบน cuticle จากแมลงสาบทั้งหมด ในตลาดสดทั้ง 18 แห่ง ของ 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ	73
4	การนำชนิดเชื้อปรสิตของแมลงสาบในตลาดสดทั้ง 18 แห่ง ของ 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ	74